

TOY VEDAT ZENZİR*

Ρίχνοντας μια ματιά στην παγκόσμια ανάπτυξη σήμερα, βλέπουμε πως η υποχρεωτική στρατιωτική θητεία σαν καθεστώς, σταδιακά καταργείται. Στην Τουρκία, η οποία είναι παραδοσιακό στρατιωτικό κράτος, γίνονται προετοιμασίες ώστε ο στρατός να γίνει επαγγελματικός. Παίρνοντας υπόψιν το γεγονός πως η κοινωνική θητεία προβάλλει σαν κρατική πολιτική, δεν υπάρχει κανένας λόγος να υποστηρίξουμε πως η κοινωνική θητεία είναι ένα βήμα προόδου. Αντιθέτως, οι στρατοκράτες για να ξεφορτωθούν τα άχρηστα δεκανίκια, να κάνουν τη στρατιωτική μηχανή πιο ευκίνητη, ελαττώνουν το μέγεθος και βάζουν το ζήτημα της ανάγκης για κοινωνική θητεία στο κράτος. Η παραδοχή της κοινωνικής θητείας είναι ηθικά υποκριτική, Είναι απλώς μια ηπιότερη μορφή της λογικής που λέει «Εγώ δεν μπορώ να σκοτώσω αλλά εσύ ας το κάνεις». Οι αντιμilitarιστές δεν χρειάζεται να αναρωτηθούν γι' αυτό το ζήτημα ούτε και να προσπαθήσουν να το υπερβούν.

Πρέπει όλοι οι πολίτες να γνωρίζουν πως όλοι οι νόμοι που υπομένουν, όλες οι θέσεις στις οποίες βρίσκονται και κάθε νόμιμη ταυτότητα, αναγνώριση που ίσως κατέχουν, υπηρετούν το στρατό και το κράτος.

Δίχως αμφιβολία, καθένας που αναγνωρίζει τον εαυτό του σαν αντιμιλιταριστή ξέρει τι σημαίνει έμμεση θητεία και ότι και ο ίδιος-α είναι ένα κομμάτι του. Αυτό όμως δεν είναι το θέμα μας. Το θέμα είναι να δούμε την έμμεση θητεία και έννοιες όπως το κράτος, το έθνος και την υπηκοότητα σαν ένα και να ανησυχούμε για όλες τις αναγνωρίσεις/νομιμοποιήσεις» συμπεριλαμβανομένων και των επισήμων, οι οποίες περατώνονται με σοβαρότητα.

Ακόμα πρέπει να πιστέψουμε πως η ολική απόρριψη, μετά από μια διαδικασία, είναι πιθανή και να στραφούμε προς αυτή τη κατεύθυνση αναζητώντας τρόπους πραγμάτωσης μιας τέτοιας πιθανότητας. Το πρώτο βήμα θα ήταν η άρνηση στράτευσης, με επακόλουθο την αστυνομία και το δικαστήριο. Είναι πολύ σημαντικό για τις σχέσεις ενός ατόμου με το κράτος η απόρριψη του στρατού. Σε άλλους οργανισμούς το άτομο ίσως να έχει την δυνατότητα να πιστεύει πως μπορεί να διατηρήσει την προσωπικότητά του και την ελευθερία του. Όμως όχι στο στρατό. Ο στρατός δεν γίνεται να οργανωθεί σ' ένα τέτοιο επίπεδο που θα επέτρεπε τέτοιες φαντασιώσεις. Γι' αυτό και είναι το καλύτερο μέσο για να δίνονται μαθήματα (υπηκοότητας) σε υπηκόους.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΝΟΪΚΕΣ

Τα παιδιά δεν έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν πού θα γεννηθούν. Όταν γεννιούνται, αυτόματα παίρνουν υπηκοότητα με την ιστορία συνδεδεμένη. Μαθαίνουν να είναι εθνικιστές και μεγαλώνουν μισώντας τους εχθρούς της χώρας στην οποία δεν έτυχε να γεννηθούν χωρίς να σκεφτούν πως αν είχαν γεννηθεί στην εχθρική χώρα θα θεωρούσαν τους πολίτες της χώρας στην οποία είναι υπήκοοι ως εχθρούς και αν χρειαστεί απερίσκεπτα παρελαύνουν προς ένα οποιοδήποτε νέο και «δίκαιο» πόλεμο. Πεθαίνουν και μένουν ανάπηροι, ακρωτηριασμένοι.

Σ' όλα τα εθνικά μαθήματα ιστορίας μαθαίνουν πως ο στρατός τους ήταν νικηφόρος, ότι ο εχθρός ήταν κακός απάνθρωπος κ.τ.λ. Όλες οι εθνικές ιστορίες είναι σωστές. Όταν ο στρατός τους μπαίνει σε εχθρική περιοχή, ο κόσμος πάντα τους υποδέχεται με σημαίες και γιορτές, όταν ο εχθρικός στρατός παρελαύνει υπάρχουν πάντα αίμα, δάκρυα, ερήμωση και μια σειρά βιασμών. Η Τουρκία όπως είναι γνωστό περιτριγυρίζεται από τις τρεις μεριές από θάλασσα και από τις τέσσερις από εχθρούς. Η Τουρκία δεν είναι η μόνη χώρα που είναι τόσο παρανοϊκή. Όλες οι χώρες έτσι είναι.

Χωρίς αμφιβολία έχουν κάποιους συμμάχους. Όμως κι αυτοί μπορεί να σε χτυπήσουν πισώπλατα οποιαδήποτε στιγμή. Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτές οι χώρες έχουν δίκιο να είναι τόσο παρανοϊκές. Κάθε κράτος είναι πάντα έτοιμο να «εξαπλωθεί» όταν του δίνεται η δυνατότητα. Συμμαχίες διαλύονται, συμμαχίες δημιουργούνται και έπειτα νέες ξαναφτιάχνονται. Ένα έθνος είναι άλλοτε φίλος και άλλοτε ο χειρότερος εχθρός με ένα άλλο έθνος.

Σ' όλη την διάρκεια της ιστορίας η γεωγραφία του κόσμου αλλάζει συνεχώς από «δίκαιους» πολέμους. Και κάθε έθνος έχει κληρονομήσει από αυτή την ιστορία επαρκείς λόγους για να επιτεθεί σε ένα άλλο. Οι ηγέτες του κράτους έχουν χρησιμοποιήσει αυτή την εχθρότητα για να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούνται στην εξουσία, ποτίζοντας την με ανθρώπινο αίμα. Ακόμα κι αν προσπαθήσουμε να ριζούμε μία αντικειμενική ματιά στους πολέμους της ιστορίας, θα έρθουμε αντιμέτωποι με ένα αίνιγμα στο οποίο δεν διακρίνεται ποιος επιτίθεται σε ποιον.

Ο αντιμιλιταρισμός εξ' ορισμού είναι οικουμενικός. Γι' αυτό είναι βασισμένος σε αναντίρητες ηθικές αξίες πάνω από κάθε φυλετική, εθνική ή διεθνιστική κατηγοριοποίηση. Επειδή η ριζοσπαστική απόρριψη του στρατού είναι μία κρυστάλλινης καθαρότητας ανθρώπινη στάση η οποία καταστρέφει όλα τα επιχειρήματα του στρατού και του κράτους, είναι ο εφιάλτης τους. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει χώρα στο κόσμο που να δίνει άσυλο σε αντιρρησίες συνείδησης..

Όταν ένας αντιμιλιταριστής μονομερώς ακυρώνει τη σύμβαση του με το κράτος αρνούμενος το στρατό, έχει ταυτόχρονα σπείρει και πολλούς άλλους σπόρους. Μία σειρά από σημαντικά ζητήματα που απ' τη μεριά του κράτους και των νόμων είναι προορισμένα να αγνοηθούν.

Πρώτιστα απειλούνται η εθνική ασφάλεια και κάθε είδους σύνορα. Επειδή οι αντιμιλιταριστές δεν έχουν εχθρούς και αποδέχονται τους ανθρώπους κάθε κουλτούρας σαν ίσους, δεν χρειάζεται να ανησυχούν για ζητήματα όπως «εθνική ασφάλεια» και «σύνορα». Δεν αναλαμβάνουν την ευθύνη για ζητήματα που αφορούν ιστορικές συγκρούσεις. Γι' αυτό το λόγο για τους αντιμιλιταριστές κάθε είδους σύνορα είναι τεχνητά και επομένως εν δυνάμει μέτωπα για πιθανούς πολέμους που θα έπρεπε να καταργούνται παρά να προστατεύονται.

Όταν είπαμε πως όλες οι χώρες είναι παρανοϊκές, ξεχάσαμε να προσθέσουμε πως επιβάλλεται να είναι έτσι. Και επιπλέον είναι αναγκασμένες να μεταδίδουν την παράνοιά τους στους πολίτες τους. Κανένα κράτος δεν μπορεί να εθνικοποιήσει την ύπαρξή του χωρίς έναν εχθρό εκτός συνόρων. Γι αυτό το λόγο, οι ηγέτες μίας χώρας χρειάζονται συνεχώς έναν εχθρό για να παραμείνουν στην

εξουσία. Αν ξαφνικά ένας εχθρός σταματήσει να είναι εχθρός, ένας νέος αναζητείται απεγνωσμένα. Έχουμε γίνει μάρτυρες μίας τέτοιας κατάστασης στον αγώνα του NATO να επιβιώσει με έναν πολύ παράξενο τρόπο.

Με άλλα λόγια, οι εχθρικές χώρες πραγματικά θα έπρεπε να χρωστούν ευγνωμοσύνη η μία στην άλλη. Διανύουμε μία περίοδο στην οποία το κεφάλαιο χάνει την εθνικότητα του και ενώνεται κάτω από τη στέγη της Ευρωπαϊκής ένωσης. Καθώς οι Ευρωπαϊκές χώρες προχωρούν στην κρατική ενοποίηση, παραπονούνται ότι τα εθνικά χαρακτηριστικά του καπιταλισμού υποφέρουν. Αλλά ακόμα κι αν ο καπιταλισμός διεθνοποιείται, βλέπουμε τις εθνικές ταυτότητες να μορφάζουν μέσα από τη νέα ισορροπία δυνάμεων. Η Γερμανία ασφαλώς, δεν υποστηρίζει την Κροατία γιατί πιστεύει ότι τα έθνη έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν για τη μοίρα τους.

Παρόμοια, η κάλυψη Ε.Π.Α. και Ευρώπης πίσω από το Ν.Α.Τ.Ο. και ο οικονομικός ανταγωνισμός μεταξύ Ε.Π.Α. και Ιαπωνίας και όλες οι άλλες παρόμοιες συγκρούσεις δεν είναι ανεξάρτητες των εθνικών ταυτοτήτων. Τέτοιες συγκρούσεις είναι απαραίτητες σε κάθε περίπτωση για να συντηρούν τη βιομηχανία όπλων. Εάν στο μέλλον αποκτιόταν ένας εχθρός απ' το διάστημα δεν θα υπήρχε η ανάγκη εθνικών συγκρούσεων. Καθώς η Σοβιετική Ένωση και οι άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης διαλύονται για να δημιουργήσουν νέα κράτη, η όρεξη των καπιταλιστών ανοίγει και φαίνεται πως τα νέα εθνικιστικά αισθήματα που δυναμώνουν θα βοηθήσουν τη βιομηχανία όπλων να αυξάνεται για αρκετό καιρό ακόμη. Λόγω των συγκρούσεων μεταξύ των καπιταλιστικών δυνάμεων και τις ανάγκες αυτών των συγκρούσεων ώστε να τροφοδοτείτε η βιομηχανία όπλων, ο κόσμος μας σύντομα θα έρθει αντιμέτωπος με μια σειρά μεγάλων και μικρών πολέμων.

Πέρα από τα αποτελέσματα και τις αναλύσεις οι οποίες θα προκύψουν από έρευνες, ο μόνος τρόπος για να αποφύγουμε τους πολέμους που θα έρθουν για να μπορούμε να ζήσουμε σαν ελεύθεροι άνθρωποι, είναι ο σταθερός αντιμιλιταριστικός αγώνας που δεν θα εμπεριέχει καμία φυλετική εθνική φύση - και αυτό είναι αναγκαίο - γιατί οποιοσδήποτε αγώνας εκτός από αυτόν είναι καταδικασμένος να βαλτώσει μέσα στην πολιτική και είναι ικανός να φέρει μόνο εναλλακτικούς τρόπους αναπαραγωγής του πολέμου.

Ο πόλεμος και ο στρατός είναι αναγκαίος όπου υπάρχουν κράτη και εξουσία. Όπου υπάρχουν χώρες, θα υπάρχουν και κατεστημένα ιδρύματα όπως τα Ενωμένα Έθνη, που ενώ έχουν ιδρυθεί υποτίθεται για να αποτρέπουν τους πολέμους, στην ουσία το μόνο που κάνουν είναι να τους δικαιολογούν νομιμοποιώντας τους. Η μεγάλη σφαγή στο Ιράκ νομιμοποιήθηκε με περισσή άνεση από τα Ενωμένα Έθνη.

Για να αποτρέψουμε τον πόλεμο και να ζήσουμε ελεύθεροι, ο αντιμιλιταριστικός αγώνας είναι αναγκαίος, αλλά κατά τη γνώμη μου, για να αποδώσουν οι προσπάθειες μας, για να αλλάξουν αληθινά οι καταστάσεις, πρέπει πρώτα να πιστεύουμε πως ο κόσμος μπορεί να αλλάξει και ότι οι πόλεμοι μπορούν να αποτραπούν. Η ανάπτυξη των κρατών έχει αναδείξει και ένα συγκεκριμένο τρόπο σκέψης. Αυτή είναι η λογική του να κινείσαι σύμφωνα με όσα μπορείς να κάνεις.

Αυτή η διάχυτη χρονικά ορθολογιστική σκέψη είναι ενάντια στον πόλεμο. Ριζοσπαστικά πλάνα και αγώνες που θα φέρουν κίνητρα και πίστη και αναγκαία είναι και χρειάζονται.

**Ο Vedat Zenzir υπήρξε ολικός αρνητής στρατεύσης στην Τουρκία.*

***Το κείμενο αυτό είναι από την μπροσούρα «Αντιμιλιταριστική Πληροφόρηση για την Τουρκία» και δημοσιεύτηκε στα ελληνικά στο τεύχος Νο 3 (Απρίλης 1993) του περιοδικού «Χωρίς Σύνορα» από την Αθήνα. Το «Amargi» ήταν ένα αναρχικό περιοδικό που κυκλοφορούσε εκείνη την εποχή στην Σμύρνη. Amargi σημαίνει ελευθερία.*